

Valmieras Mūzikas skolas
 profesionālās ievirzes izglītības programmas
Pūšaminstrumentu spēle mācību priekšmeta *Tubas spēle*

Programma

1. Programmas pamatojums.

1.1. Mācību priekšmeta *Tubas spēle* programma. Pieņemta *Pūšaminstrumentu spēles* skolotāju Vidzemes metodiskās komisijas 2002. gada 5. jūnija sēdē, protokols nr.1.

1.2. KNMC dokuments „Pašvaldību un juridisko personu dibināto izglītības iestāžu profesionālās ievirzes izglītības programmu mākslā, mūzikā un dejā izstrādes un noformēšanas kārtība” (08.05.2013.).

1.3. Iestājskārtību prasības Alfrēda Kalniņa Cēsu mūzikas vidusskolā.

2. Programmas apraksts.

2.1. Mācību priekšmeta *Tubas spēle* mērķi un uzdevumi.

2.1.1. Mērķi:

- veidot radošu un kvalitatīvu mācību procesu, tādējādi nodrošinot izglītojamajiem iespēju sagatavoties vidējā profesionālā izglītības programmā *Instrumentālā mūzika* apakšprogrammā *Pūšaminstrumentu spēle - Tubas spēle*;
- radīt motivāciju izglītības turpināšanai vidējā profesionālā izglītības programmā *Instrumentālā mūzika* apakšprogrammā *Pūšaminstrumentu spēle - Tubas spēle*;
- sekmēt izglītojamo veidošanos par garīgi attīstītu, brīvu, atbildīgu un radošu personību;
- sagatavot izglītojamus patstāvīgai muzicēšanai pēc mūzikas skolas absolvēšanas.

2.1.2. Uzdevumi:

- nodrošināt izglītojamajiem kvalitatīvu pamatzināšanu un pamata prasmju apguvi *Tubas spēlē*, veicināt muzikālo spēju attīstību, kā arī vērtību orientācijas veidošanu mūzikā, atbilstoši uzņemšanas prasībām vidējā profesionālā izglītības programmā *Instrumentālā mūzika* apakšprogrammā *Pūšaminstrumentu spēle - Tubas spēle*;
- sekmēt kolektīvās, individuālās un muzikālās darbības pieredzes apguvi;
- veicināt tehnisko prasmju apguvi, lai izglītojamie ar savu iztēli un tehnisko prasmi spētu atskaņot dažādu stilu, laikmetu un raksturu skaņdarbus;
- atraisīt izglītojamo muzikalitāti un radošās spējas, sekmēt izglītojamo emocionālo un intelektuālo attīstību;
- sagatavot un motivēt izglītojamus tālākai profesionālās izglītības ieguvei;
- iemācīt izglītojamajiem mācīties patstāvīgi, prast analizēt savu spēli, attīstīt pamatprasmi raksturot skaņdarbu tēlainību un mūzikas valodu;
- sniegt priekšstatu un attīstīt orientēšanos mūzikas žanros, stilos un komponistu daiļradē.

2. 2. Mācību darba formas un metodes.

2.2.1. Mācību stunda – 2 kontaktstundas (40 minūtes) nedēļā.

2.2.2. Patstāvīgā darba stundas.

2.2.3. Izglītojamo koncertu prakse:

- Valmieras MS - Dārza koncerti un Latviešu mūzikas dienu koncerti;
- slēgtie koncerti klases ietvaros;
- atklātie – klases, skolas, pilsētas, Latvijas, starptautiskā mērogā.

2.2.4. Konkursi:

- skolas, reģionālie, valsts, starptautiskā mērogā.

2.2.5. Festivāli:

- Starptautiskais Ziemas mūzikas festivāls Valmierā;
- reģionālie, valsts, starptautiskā mērogā.

2.2.6. Pārbaudes formas (visi mācību pārbaudījumi jāatskaņo no galvas):

- tehnisko prasmju pārbaudes;
- mācību koncerti;
- kontrolstundas;
- eksāmeni (tehniskais, pārceļšanas, skolas beigšanas, skolas beigšanas eksāmens – koncerts);
- noklausīšanās – pretendentu atlase koncertiem, konkursiem, festivāliem.

3. Programmas vispārējs saturs.

3.1. Mūzikas uztvere.

- 3.1.1. Mūzikas uztvere pēc dzirdes.
- 3.1.2. Mūzikas daudzveidības iepazīšana.
- 3.1.3. Iekšējās dzirdes, muzikālās atmiņas un ritma izjūtas attīstība.
- 3.1.4. Kultūrvides daudzveidības iepazīšana.

3.2. Mūzikas valoda:

- 3.2.1. Izcilu mūzikas piemēru iepazīšana.
- 3.2.2. Dažādu mūzikas žanru, stilu izpratne un interpretācija.
- 3.2.3. Mūzikas izteiksmes līdzekļu (ritms, tembrs, dinamika, skaņas augstums u.c.) apguve un pielietošana radošajā darbībā.

3.3. Muzikāli radošā darbība.

- 3.3.1. Muzikāli intelektuālo spēju attīstība.
- 3.3.2. Praktiskā muzicēšana, apgūstot instrumenta spēles pamatus gan solo, gan kolektīvajā muzicēšanā.
- 3.3.3. Eksperimentēšana un improvizācija.
- 3.3.4. Citu izpildītāju atskaņojuma vērošana un analīze.

4. Programmas apguves kvalitātes novērtēšana.

4.1. Izglītojamie, kuri apguvuši izglītības programmu un nokārtojuši visus programmā iekļautos mācību pārbaudījumus ar *pietiekamu* vērtējumu, saņem Apliecību par profesionālās ievirzes izglītību.

5. Tālākās izglītības iespējas.

5.1. Turpināt izglītību vidējā profesionālā izglītības programmā *Instrumentālā mūzika* apakšprogrammā *Pūšaminstrumentu spēle - Tubas spēle*, kā arī citās vidējās profesionālās izglītības programmās.

5.2. Izglītoties dažāda veida profesionālās pilnveides programmās.

Programmas saturs

6. 1.klase.

6.1. Uzdevumi

- 6.1.1. Iepazīties ar mūzikas instrumenta - *Tubas* uzbūvi, skaņas veidošanas likumsakarībām.
- 6.1.2. Apgūt notis.
- 6.1.3. Nostiprināt un pilnveidot izglītojamo tehniskās prasmes.
- 6.1.4. Veidot izglītojamo muzikālo gaumi.

6.2. Saturs.

- 6.2.1. Vingrinājumi un eņģes, kas ietver oktāvas diapazonu.

- 6.2.2. Gammas – Si bemol vai Mi bemol maž.
- 6.2.3. Tautasdziesmas un viegli skaņdarbi, to skaitā arī ansambļi.
- 6.3. Pārbaudes formas.
- 6.3.1. Mācību koncerts 1. semestrī:
Piemēram:
Latviešu t. dz. Pūt vējiņi, Kur tad tu nu biji, āzīti manu,
Aijā, žūžu, lāča bērni, Velc, pelīte, saldu miegu
- 6.3.2. Tehnisko prasmju pārbaude 2. semestrī:
viena mažora gamma, 3 etīdes.
- 6.3.3. Pārceļšanas eksāmens:
Piemēram:
Sena franču dziesmiņa
Ž.B.Lullī Menuets.
Latviešu tautasdziesma
- 6.4. Piedalīties koncertos.
- 6.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Tubas spēles* literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

7. 2. klase.

7.1. Uzdevumi

- 7.1.1. Papildināt zināšanas *Tubas spēlē*.
- 7.1.2. Attīstīt izglītojamo profesionālās dotības, pilnveidot tehniskās iemaņas.
- 7.1.3. Attīstīt muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.
- 7.1.4. Nodrošināt izglītojamo piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos

7.2. Saturs.

- 7.2.1. Gammas
- 7.2.2. Vingrinājumi un etīdes
- 7.2.3. Tautasdziesmas un dažādi viegli skaņdarbi, to skaitā arī ansambļi.
- 7.2.4. Mūzikas teorijas jautājumi.

7.3. Pārbaudes formas.

- 7.3.1. Mācību koncerts 1. semestrī:
Piemēram:
L.van Bēthovens Murkšķis.
Latviešu .t.dz. Kur tu teci, Jūriņ prasa smalku tīklu.
- 7.3.2. Tehnisko prasmju pārbaude 2 reizes gadā:
gammas - 2; etīdes - 6
zināšanu pārbaude par mūzikas teorijas jautājumiem
- 7.3.3. Kontrolstunda:
Gammas; etīdes; skaņdarbi.
- 7.3.4. Pārceļšanas eksāmens:
Piemēram:
L.van Bēthovens Lauku deja
K. Sensāns Zilonis no Dzīvnieku karnevāla

7.4. Piedalīties koncertos, konkursos.

7.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Tubas spēles* literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

8. 3. klase

8.1. Uzdevumi.

- 8.1.1. Papildināt izglītojamo zināšanas *Tubas spēlē*

8.1.2. Mācīt izprast mūzikas valodu, tās izteiksmes līdzekļus, apgūt mūzikas terminoloģiju.

8.1.3. Attīstīt izglītojamo profesionālās dotības, pilnveidot tehniskās iemaņas.

8.1.4. Attīstīt muzikālo gaumi, mūzikas izpratni, lasīšanu no lapas.

8.1.5. Rosināt izglītojamos apmeklēt koncertus, klausīties un analizēt ierakstus.

8.1.6. Nodrošināt izglītojamo piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos, u.c. skolas rīkotajos pasākumos.

8.2. Saturs.

8.2.1. Gammas

8.2.2. Vingrinājumi un eņģes

8.2.3. Dažādu laikmetu un raksturu skaņdarbi, to skaitā arī ansambļi.

8.2.4. Mūzikas teorijas jautājumi, lasīšana no lapas.

8.3. Pārbaudes formas.

8.3.1. Mācību koncerts 1. semestrī:

Piemēram:

E.Dārziņš Teici to stundu; Vēl tu rozēs plūc

J.S.Bahs Burē, L.van Bēthovens Dziesma

8.3.2. Tehnisko prasmju pārbaude 2 reizes gadā:

Gammas - 4

Eņģes 6

zināšanu pārbaude par mūzikas teorijas jautājumiem (2. sem.).

8.3.3. Kontrolstunda:

Gammas; eņģes, skaņdarbi.

8.3.4. Pārceļšanas eksāmens:

Piemēram:

E.Dārziņš Mātes gars

J.Haidns Menuets

I.Berlins Regtains

8.4. Piedalīties koncertos, konkursos.

8.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Tubas spēles* literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

4. klase

9.1. Uzdevumi.

9.1.1. Papildināt izglītojamo zināšanas *Tubas spēlē*.

9.1.2. Apgūt jaunu repertuāru, mūzikas terminoloģiju.

9.1.3. Pilnveidot izglītojamo profesionālās dotības, tehniskās iemaņas.

9.1.4. Attīstīt muzikālo gaumi, mūzikas izpratni, pilnveidot lasīšanu no lapas.

9.1.5. Nodrošināt izglītojamo piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos.

9.1.6. Rosināt izglītojamos apmeklēt koncertus, klausīties un analizēt ierakstus.

9.2. Saturs.

9.2.1. Gammas - 4

9.2.2. Vingrinājumi, eņģes dažādiem tehnikas veidiem.

9.2.3. Dažādu laikmetu un raksturu skaņdarbi, to skaitā arī ansambļi.

9.2.4. Mūzikas teorijas jautājumi, lasīšana no lapas.

9.3. Pārbaudes formas.

9.3.1. Mācību koncerts 1. semestrī:

Piemēram:

E.Dārziņš Teici to stundu, to brīdi

V.A.Mocarts Menuets

9.3.2. Tehnisko prasmju pārbaude 2 reizes gadā:

Gammas - 4

Eņģes - 6

zināšanu pārbaude par mūzikas teorijas jautājumiem (2. sem.).

9.3.3. Kontrolstunda:

Gammas; etīdes, skaņdarbi.

9.3.4. Pārceļšanas eksāmens:

Piemēram:

G.F.Hendelis Menuets.

Ē.Ešenvalds Vikingu kuģis

R.Rodžers Ēdelveiss

9.4. Piedalīties koncertos, konkursos.

9.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Tubas spēles* literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

10. 5. klase

10.1. Uzdevumi.

10.1.1. Pilnveidot izglītojamo tehnisko un muzikālo līmeni.

10.1.2. Apgūt dažādu stilu, laikmetu un raksturu skaņdarbus.

10.1.3. Turpināt pilnveidot iemaņas lasīšanā no lapas, apgūt mūzikas teorijas jautājumus.

10.1.4. Nodrošināt izglītojamo piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos,

10.1.5. Rosināt izglītojamās apmeklēt koncertus, klausīties un analizēt ierakstus.

10.1.6. Rosināt izglītojamās mācīties patstāvīgi, analizēt savu spēli.

10.2. Saturs.

10.2.1. Gammas - 4

10.2.2. Vingrinājumi, etīdes dažādiem tehnikas veidiem.

10.2.3. Izvērstas formas skaņdarbi.

10.2.4. Dažādu laikmetu un raksturu skaņdarbi, to skaitā arī ansambļi.

10.2.5. Mūzikas teorijas jautājumi, lasīšana no lapas.

10.3. Pārbaudes formas.

10.3.1. Mācību koncerts 1. semestrī:

Piemēram:

V.A. Mocarts Šampanieša ārija no op. Donžuans

Š.Guno Zaldātu maršs no op. Fausts

10.3.2. Tehnisko prasmju pārbaude 2 reizes gadā:

- gammas - 4

etīdes - 6

zināšanu pārbaude par mūzikas teorijas jautājumiem (2. sem.).

10.3.3. Kontrolstunda:

Gammas; etīdes, skaņdarbi.

10.3.4. Pārceļšanas eksāmens:

Piemēram:

Fr. Šūberts Ave Maria

P. Čaikovskis Gremina ārija no op. Pīķa dāma

V.A. Mocarts Papageno ārija no op. Burvju flauta

10.4. Piedalīties koncertos, konkursos un festivālos.

10.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Tubas spēles* literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

11. 6. klase

11.1. Uzdevumi.

11.1.1. Pilnveidot izglītojamo tehnisko un muzikālo līmeni.

11.1.2. Apgūt dažādu stilu, laikmetu un raksturu skaņdarbus.

11.1.3. Turpināt pilnveidot iemaņas lasīšanā no lapas.

11.1.4. Nodrošināt izglītojamo piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos,

11.1.5. Rosināt izglītojamās apmeklēt koncertus, klausīties un analizēt ierakstus.

- 11.1.6. Turpināt apgūt mūzikas teorijas jautājumus, lasīšanu no lapas.
11. 2. Priekšmeta saturs.
- 11.2.1. Gammas līdz 4 zīmēm.(Do-la; Fa-re; Sol-mi; Re-si; Sibemol-sol: Mibemol-do; Lal-fadiež;Labemol-fa;Mi-dodiež).
- 11.2.2. Vingrinājumi, eņģes dažādiem tehnikas veidiem.
- 11.2.3. Izvērstas formas skaņdarbi.
- 11.2.4. Dažādu laikmetu un raksturu skaņdarbi, to skaitā arī ansambļi.
- 11.2.5. Mūzikas teorijas jautājumi, lasīšana no lapas.
- 11.3. Pārbaudes formas.
- 11.3.1. Mācību koncerts 1. semestrī:
Piemēram:
R.Pauls Balta laiva; Vēju stundā
P.Čaikovskis Neopolitāņu deļa.
- 11.3.2. Tehnisko prasmju pārbaude 2 reizes gadā:
Eņģes - 6
lasīšana no lapas (2. sem.).
- 11.3.3. Kontrolstunda:
Gammas; eņģes, skaņdarbi.
- 11.3.4. Skolas beigšanas eksāmens:
Piemēram:
E.Dārziņš Vēl tu rozēs plūc
S.Proktors Svīta tubai (5 daļas)
S.Prokofjevs Gavote no Klasiskās simfonijas
K.Debisī Mazais nēģerēns
- 11.4. Piedalīties koncertos, konkursos un festivālos.
- 11.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.